

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplača 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá trispodna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 86.

V Ljubljani, v ponedeljek 15. aprila 1884.

Letnik XII.

Revolucija.

III.

Kakor se pred hudo uro valé črni oblaki na nebu, iz nagromadenih oblakov blisk šviga, h krati strahovito zagromi potem pa nastane tišina, kakor da bi narava zbiralala vse svoje moči, poslednjič pa veter zabuči in iz oblakov se udere huda poglobna ploha, tako se zbira ljudstvo po mestnih ulicah, govorniki, ki ljudstvo dražijo, se prikazujejo med ljudstvo, samo nekaj časa se obočavljajo, a potem se udere po mestu, razsajaje in pokončevaje, bije se in se ustavlja oroženim čuvajem miru, po ulicah kri teče, a ljudstvo še huje divjá in razsaja dokler stranka ne zmaga, to je divja revolucija.

A to se zgodi takrat, kadar prikriti podpihvalci želé ljudstvo privaditi na prelivanje krvi, kadar hočejo strahovati vlade in poslednjič, kadar je ljudstvo toliko zmoteno, da se nekterim na ljubo dá streljati in mesariti. A mi poznamo bolj krotko revolucijo. Ta ne razsaja po ulicah, nje apostoli in oznanovalci sedé v varnem zavetju, in so dostikrat v imenitnih državnih službah, ali na odličnih učiteljskih stolicah, ali tam za mizo preštevajo svoje dobro (?) zaslužene krajcarje, pogostoma nahajajo se taki kratki revolucionarji za vredniškimi stoli, kjer prodajajo nevednemu ljudstvu politiško-moderno omiko in izobraženost, ob kratkem, pohlevne revolucijonarje dobiš po vseh stanovih, najmanj med tistimi milovanja vrednimi ljudmi, ki hodijo v cerkev pridige poslušati in izvršujejo krščanske dolžnosti. Ti so navadno gluhi za moderno-blažilne (?) nauke, in niso za sedanjo naprednjaško dōbo. No, tu vam je mala podoba divje in krotke revolucije. Napačno pa je, ako kdo misli, revolucija je spridila in pokvarila le politiko in družbine razmere. Nje nesrečni duh je vse razmere v življenju prekucnil in zastrupil. On ni razdejal le krščanskega reda v človeški družbi, on hoče tudi postaviti državo brez Boga in brez cerkve. Ljudomilost ima na jeziku,

v sužnost pa devlje vse, ki ne pritrjuje nje načelom. Pri vsem ustavnem življenju, kljub vsem lepim besedam razsodi poslednjič le sila. Moč ima le tisti, komur je na razpolaganje dobro osnovana državna moč, vojna in denarstvo. Svobodo, blagostanje, vzobraženost je ljudem vedno obetala krotka in divja revolucija, prinesla pa jim je hlapčarstvo, novo pestno pravico, pravico močnejšega, mir od nog do glave oborožen.

Da, še več, kakor to! Krščanski vednosti, ki hrepeni po resnici, je nasproti postavila moderno vednost. Naj verjame ti vednosti, kdor more, kajti ni je take abotne misli, da bi jo novodobni učenjaki, najemniki nejevere in privrženci strankarskih koristi na beli dan ne spravili; ti učenjaki so ošabni na vso moč, pa vendar temu služijo, kdor jih bolje plača, med njimi so celó taki, ki se ne zavedajo, koliko pogubonosni so nauki, ktere prednašajo, in vendar hočejo veljati za konservativce, kaj tacega je le mogoče v naših časih, ko se vse narobe postavlja.

Kar pa se tiče tako imenovane verske reformacije hočemo tukaj nasledovati zgodovinarja Böhmerja. Dasiravno protestant, pa vendar priznava, da ves zleg, kateri je Nemčijo zadel v preteklih stoletjih, izvira le iz cerkvenega razkola, ki je Nemško na dvoje ločil in ki se ne dá premotiti. Le novi Bonifacij, ki bi prinesel cerkveno edinost, bi mogel tukaj pomagati, za cerkveno edinost bi kmalo prišla politična. — No! politična edinost je sicer skrpana za silo, a Nemčija ni zadovoljna; ako tudi v pošteve ne vzamemo zatiranja katoličanov, oglašajo se duhovi dosihmal prikriti in ti postajajo nevarnejši mimo vnanjega sovražnika. — Oziraje se na besede gori navedene moramo javno spoznati. 1. Tako imenovana verska reformacija je bila največja nesreča, ki je prišla nad nemški narod in nad krščanstvo. Odpad ni zboljšanje, ampak ostane le to, kar je. S zanikanjem papežev veljave se je začela moderna kultura. Zadnjo besedo so spregovorili Karol Vogt, Meleschott, Macini in dr. 2. Vsi aposteljni revolucije, kterih nauki

se dan na dan ponavljajo, so bili ali protestantje (Hobbes, Adam Smith), reformovani judje (Spinosa), ali paganski katoliki (Machiaveli, Voltaire in dr.) Cerkev zvestega katolika med njimi ne najdeš. 3. Protestantovska Anglija in Holandija je največ iznajdla in razširila novopaganske revolucijonarne nauke. Tam so izumili načelo za prosto preiskovanje, ki se otrsava vsake božje in človeške veljave in so to prenesli na slovstvo, v politiko in družbinsko življenje, Anglija je zibelka moderne obrtnosti, ki brez obzira in usmiljenja gospodari. V Angliji se je porodilo framonstvo, ki je raztegnilo svoje mreže po vesoljnem omikanem svetu in ki se kot satanova cerkev po robu postavlja Jezusovi cerkvi.

Tu Belial, tu Kristus! tukaj framonstva loža, tukaj katoliška cerkev, ker mnogo čislano delo reformatorjev se je po večem potopilo v novodobnem paganstvu.

Lahko bi še povedali, kaki umetniki kljubujejo krščanski umetnosti, govorili bi tudi lahko o časopisih naše nove poganske dōbe. Omenimo pa le naše obrtne zadeve, pred vsem veleobrta. Kaj je vendar krščanskega pri kapitalistih. Prišli smo tako daleč, da ljudje spoštujejo le še najednostno zapoved, ki govori o časnih kaznih in o časnih škodi. Kakšen hrup so zagnali nekteri Dunajski vampirji, ko jim je vlada ustavila njih obrt, t. j. odrtijo, s katero so žulili kmetovalca in mesarja pri prodaji klavne živine, Dunaj je drago meso jedel, a oderuhi so pa pri tem zaslužili vsako leto 6—8 milijonov gold. Kako poslušna in bogljiva je ogerska vlada in pripravljena vstreti oderuhom, ki pripadajo hiši Izrael. Kdo se ne spominja še groznega denarskega poloma l. 1873, ko jih je na tisoče ob vse prišlo, a nekteri pa so milijone zaslužili in v varne shrambe spravili. Kakor v večem, tako v malem. Prekanjenost, goljufija in sleparstvo po vseh kotih, pa ne nasitljivo hrepenjenje po bogastvu, po vžitku med nižjem ljudstvom, pa nezadovoljnost, to so znamenja naše dōbe.

Zlato tele stoji kot poglavitno božanstvo na

LISTEK.

Pirhi.

„Bog Te sprejmi, dragi Miško!“ — izgovori Janko, ko po dovoljenji Miškovem na njegov klic „notri!“ vstopi k svojemu prijatelju.

„Dobro došel, prijatelj!“ — odzdravi Miško prišlemu gostu ter spoznavši ga prosi, da se ž njim vsede in mu potem sporoči vzrok njegovega prihoda.

„Že dalje časa nisem imel veselja, da sedem k tebi; danes toraj zopet enkrat; prav vesel sem; in ako smem prašati: Imaš li kaj važnih sporočil? ali vsaj kako novico za-me? — nadaljuje dobrovoljni Miško svojemu prijatelju.

„Važnih poročil nimam sicer za danes; pač pa imam pripravljeno mikavno novico; ta sicer ni nič posebnega, je bolj šaljiva in odmenjena le bolj za prijateljske kroge, v kterih se človek nekoliko pošaliti sme in kjer šala tudi za šalo velja, ki vzbudi le veselost in smeh, ne pa nevolje“, odgovarja Janko radovednemu prijatelju.

„No! No! to me pa veseli“, — seže Janku v

besedo Miško in prijazen smehlaj smukne čez njegove ustnice, — „da hočeš ravno meni svojo še gorko novico in sicer osebno razložiti; v tem toraj spoznavam, da me šteješ med dobre svoje prijatelje. Toraj prosim, kakšna bi bila ta šaljiva novica? Govori!“

„Imel sem“, — prične Janko, — „imel sem zadnje dni mnogo posla po svojih omarah, po kterih sem iskal v svojih knjigah neke stvari; in glej! — majhno knjižico najdem ondi in ta je pisana v slovenski besedi; radoveden pogledam, kaj ona v sebi hrani in čuj! — Šaljivec je moral biti tisti, ki je to knjižico spisal. O godovnem voščilu in vezilki govori. Zdaj so velikonočni prazniki in pirhi in — ravno prav mi prideš v roko drobna knjižica! — si mislim; in to njeno notranjo vrednost Ti hočem pokazati; to je pravi namen moj, da sem Te danes obiskal. Knjižica, kakor sem rekel, govori sicer o godovanju, pa to ne dela nobene težave; saj je pač vse eno, ali podelim jaz kak dar prijatelju ali „za god“ ali pa „za pirhe“. In zdaj, ko si prijatelj tudi šaljivih pirhov med saboj delijo in pošiljajo, hočem Ti to novo pot pirhov razgrniti v spomin, ali, ako ljubo, tudi v blagovoljno porabo. Naj Ti vso knjižico razkažem.

V prvo je na sprednji strani zaznamovan pred-

met in naznanjen vzrok, ki je na svetlo spravil to knjižico, in ta pravi:

Od vošil, prosil že trudna
Vaša glava — mesca grudna, —
Naj še mene dans vošila
Sprejme, kakor tud' darila.

Vošil srčno bom in kratko;
V roke vzel pa bom si pratko; —
V njej nabral Vam bom vezila! —
Vem! — za dobra povračila.

Ko prvo stran preberem, ozrem se po drugi; na njej ogledam že darilo — vezilo. Kaj meniš, kakšno je pač ono bilo? Čuj! Čuj! Ko ono vezilo ogledujem, spoznam, da je na listku prilepljena gos sv. Martina iz pratike in pod gosko berem sledeče vrstice:

V prvo Vam za Vaš veseli god
Poklanjam srčno ljubljani gospod:
Martina svetega najlepšo gos! —
Saj mnogi že pri Vas dobil sem kos.

Ko vidim vezilko v taki obliki, pritrjujem šaljiveu, ki si je po taki nizki ceni in s prav ničevim trudom oskrbel potrebno vezilko; in precej obrnem drug listek, radoveden, bo li še kaki drug dar vpleten v vošilni vezilki. In glej! ko listek obrnem, ogledam res nov dar in ta je bil? — Sodček, ki v pratiki

altarji revolucionarne dobe. Kako pa obdaruje to božanstvo? Pri začetku te dobe se je obetalo blagostanje narodom. A kako se to izvršuje? Bogastvo nakopičeno le pri nekterih, srednji stan gine, ljudstvo pa v bēdo in revščino potisnjeno. Veče samopridnosti nikjer ni, kakor pri veletržtvu in po obrtnih palačah. Zahtevam delavcev sicer brezpogojno ne moremo pritrditi, prestrašiti se moramo grozodejstev „mednarodnih“, ki hočejo uničiti obrt in trgovstvo, pa tudi Bogu v nebesih vojsko napovedujejo, katoliško cerkev sovražijo. A pomisliti je treba, da so delavci taki, kakor so jih naučili tovarniški baroni, ako so ljudem strgali vero iz srca, naj se nikar ne čudijo, ako delavci ne spoštujejo sedme božje zapovedi, kar so sejali, to sedaj žanjejo. Pomagati more tu le pozitivno krščanstvo, tisto krščanstvo, ktero bogatini, podvzetniki še navadno manj cenijo, kakor reveži. To je pglavitna težava pri razrešitvi socijalnega vprašanja.

Od kod revolucija in kam pelje? Mislino pa tukaj na tisto revolucijo, ki vojsko napoveduje vsem krščanskim navadam in izročilom med evropejskimi narodi, ki polagama postopa in zleg razširja tedaj na krotko revolucijo. Znano je, da so stari klasiki vstali iz groba na Laškem, humanisti so prišli največ iz Italije. V Italiji je Machiaveli oznanoval nezavisen od tako zvanih reformatorjev revolucijo v načelu, on je namreč ostudno politiko laških državnikov in knezov v teoriji osnoval, in je učil državno modrost brez vere in krščanstva. Po visokih in srednjih šolah se je razširjalo in se še razširja, poganstvo med krščanskimi narodi in se pripravljajo pota revoluciji. Kaj pa hočemo reči o slabem zgledu, kterege so ljudstva videla pri mogotcih tega sveta? Kdo more zadosti razložiti kako so vplivali brezvestni državniki na ljudstva njim podložna?

Politični pregled.

V Ljubljani, 15. aprila.

Notranje dežele.

Zakupna pogodba sklenjena med *severno železnico* in c. k. vlado predložila se je 10. aprila t. l. na merodajnih mestih v podpis. Dotična postava, ki se bo predložila državnemu zboru je že gotova.

Grof Taaffe je zaukazal, da se prekliče dotični odlok dolenje-avstrijskega cesarskega namestništva, ki je provzročil *volovski baj* med Avstrijo in Ogersko. Napotila ga je do tega koraka misel, da se nihče ne more siliti, da bi bil proti svoji volji zveličan. Ravno taka je tudi z Dunajem in povžitkom mesa ondi. Dotični odlok izdal se je iz tega namena, da bi bil Dunajskim mesarjem živino naravnost v roke gonil in ne še le posredno, kakor se je to do sedaj godilo, po živinskih mešetarjih. Vzrok, ki je boj provzročil, se je pač odstranil, kakošni pa bodo nasledki njegovi je pa drugo vprašanje. Do sedaj se le toliko s zavestjo lahko reče, da ste Avstrija, kakor tudi Ogerska vsaka nekaj dosegli in sicer so Ogri dosegli, da se je odpravila „šranga“, ki je v Marcheggu branila ogerski pitani živini naravnost na Dunaj. Avstrijska vlada je pa

dosegla, da se Požunski živalski somenj ne bo od „zgoraj“ podpiral. Poslanci ogerske vlade izrazili so se, da bo ona sama za to skrbela, da se bo Požunski živalski trg v sanitarnem oziru z vso strogo strogostjo nadzoroval. Ko bi bili Madjari to izjavo takoj oddali, bi ne bilo potreba toliko prahu kvišku spraviti, tako je pa Dunajsko cesarsko namestništvo popolnoma pravilno ravnalo, ako je oprto na postave o goveji kugi, neposredno vpeljavo ogerske pitane živine prepovedalo. Dunajski mestni zastop skliceval se bo pismeno na rodoljubje Dunajskih mesarjev, da ne bodo v Požun hodili po pitance, temveč, da jih bodo na Dunaji kupovali, kar se vé, da nemške fakijske liste, kakor je „Deutsche Ztg.“ in pa „N. fr. Pr.“ neznansko bōde.

Levičarska frakcija in to je tisti oddelek levičarske fakijske opozicije, ki bi si rad na vsak način priboril ta ali oni ministerski stol, proglašila je goriškega poslanca grofa Coroninija za bodočega ministra. Nekteri časniki te kliče so že celó svojim čitateljem poročali, da je bil grof Coronini zaradi tega že pri cesarji, da ga je cesar vprašal, kaka naj bi bila nameravana nova sostava kabineta in še marsikaj družega. Čudno je to, zakaj se nobeden teh gospodov ni tedaj oglašil, ko se je obravnaval proračun za leto 1884. Samo po sebi se toraj razume, da je vse to izmišljeno in zlagano in to iz tega namena, da bi fakijska gospoda na ta način vodo na svoj mlin obračala, drugim pa pesek v oči sipala. Ministerstvo grofa Taaffe-ja še tako trdno stoji, kakor je stalo poprej, in tudi misliti ni, da bi se mu tako kmalo stol omajal. Ako bo kaka izpremembra, tak se bo napravila še le drugo leto, ko sedanjemu državnemu zboru njegova šetletna dōba poteče in se bodo nove volitve razpisale. Pred tem časom ga pa ni vzroka, da bi se na novo ministerstvo mislilo. Da si ga levičarji in liberalci sploh želé, radi verujemo, konservativna stranka pa pri vsej malenkosti, ki smo jo Slovenci od sedanje sisteme dobili, vendar le priznava, da bi pod vsako drugo sistemo še toliko ne bili dosegli. Ni sicer mnogo, kar imamo, nekaj je pa vendar le in iz malega raste veliko, ako se tisto „malo“ že v prvi nežni kali ne zaduši in ne zatara. Da pa še tega ne zgubimo, mora naša lastna skrb biti.

Vnanje države.

Upravni odbor *srbske narodne banke* sklenil je na izdane delnice pobirati še po 25%, da bo po vladni želji s temi doneski pokupil srbske loze, katerih je še za 5½ milijona zunaj.

Na *Bolgarskem* stopil je narod s knezom v ožjo dotiko, kakor po navadi. Pretekli teden praznoval je knez Aleksander svoj rojstni dan; vsa Sofija se je te slavnosti navdušeno vdeležila. Navdušenje pa tudi po deželi ni bilo nič manjši, kakor po mestih. O taborih, ktere so Bolgari jeli prirejati, kakor smo jih Slovenci v 70. letih napravljali, in kjer na vsakem izražujejo željo po zjedinenji Bolgarije in iztočne Rumelije, kjer tudi Bolgari stanujejo, knez pravi, da ne pričakuje kdo vé kaj od njih, temveč takšni pojavi za sedaj še niso nič družega, kakor pobožne želje.

Ruski car *Aleksander III.* odposlal je po svojem polkovniku Kaulbarsu, ki je na Dunaji pri poslanstvu (pri vojaškem oddelku), našemu cesarju pismo, v katerem mu neki željo izraža, da bi se rad osobno z njim sošel. Če je novica resnična, imamo pač več, ko zadosti vzrokov, iz celega srea veseliti se; kajti, če je že prva novica o samem pozdravljenju ruskega cara na našega cesarja in cesarjeviča tako veselo iznenadila po vsih slovanskih krogih, koliko večja bo še le radost, ako se avstrijsko-ruskim razmeram še pečat osobnega prijateljstva obeh vladarjev pritisne. Avstrija in Rusija imata posebno na iztoku toliko skupnih interesov na jugu, ktere

jima bo za obe ugodno rešiti le tedaj mogoče, ako bo njina prijaznost toliko trdna, da je nobeni tretji velesili ne bo mogoče razrušiti. Da je Rusiji sami na tem ležeče, ne bo nihče dvomil, komur je še lansko popotovanje Giersovo v spominu in besede, ki jih je Giers na Nemškem in na Dunaji govoril. Ako se toraj, kakor smo rekli, novica res potrdi, in se ne bo morda že jutri za neresnično preklicala, bo avstrijsko-rusko prijateljstvo stanovitnejše; slovanske razmere se bodo vsled tega zopet odločno zboljšale in potem se nam ni bati, da bi kako Slovonom neprijazno ministerstvo za Taaffejem nastopilo, kajti ono bi bilo pri prijaznosti z Rusijo zunanji politiki avstrijski — nemogoče. V vsaki državi mora notranja politika v dobrem soglasju biti z zunanjo, ako je državi na napredku in na sklepu narodov ležeče.

V Anzinu na Francoskem še ni reda. Radikalni delavci, kateri si z vso silo plačo zboljšati želé in se zaradi tega kujajo, se celó umora ne ustrašijo, le da bi druge delavce ostrašili pred delom. Najnovejši brzozjavne vesti javijo nam, da se je zopet okoli premogovih jam na več krajih nastavljen dinamič razpočil, ki je bil za strah postavljen onim delavcem, kateri bi se zopet dela poprijeli. Na nekem dvorišči so prišli delavci, ki je imel 10 dinamičnih patronov pri sebi. Sodijo ga, da je s tistimi patroni hišo mislil nekemu delavcu razsuti, ker se je oni zopet dela poprijel. Preiskavati jeli so ondašnjo okolico bolj natanko in so na nekaj silno veliko dinamita našli. Beda med delavci je pa že tolika, da se je večina že jela seliti iz Anziškega premogovega okraja, pa proti onemu v Pas de Calais. Sploh je pa že toliko upornega duha ondi naseljenega, da so vojaške patrole noč in dan na cesti. Orožje, posebno pa revolverje, delavci iz Belgije dobivajo.

Španska levičarska stranka izdala je svoj program za bodoče volitve v podobi manifesta ter zahteva preosnovno volilnega reda, pri kateri se naj ohranijo vse ustavne oblasti in kjer naj se tudi kolikor mogoče in kolikor se spodobi ozir jemlje na monarhično načelo; decentralizacija municipalne in administrativne uprave v razmerah kakor to zahtevajo dani odnošaji; sodnijska oblast naj se jači in vpliv njen krepki; napredek in prostost poduka, ne da bi pri vsem nevarnost postala za npravi razvoj mladine; vojska in mornarica naj se preosnuje; zavarovanje neodvisnosti katoliškega duhovništva, kakor tudi spoštovanje njegovih obredov in dostojanstva, kakor se to bistveno katoliškemu narodu spodobi, ki pa druge obrede in veroizpovedanja spoštuje. Za prekomorske dežele predlaga se popolnoma zjedinenje z zemljo materno, poleg tega pa npravo in razumno oskrbnitvo. Kar se pa zunanje politike tiče, pa manifest modro, odločno in čisto narodno postopanje zahteva.

Angleška se je do ostalih velesil obrnila z prašanjem gledé Egipta in njegove bodočnosti, in pravi da ne misli nikakih korakov samostalno ondi napravljati, kateri bi se ne vjemali z mišljenjem skupne Evrope, zaradi tega pa tudi želi, da bi se ji ohranile proste roke. Velesile so ji druga za drugo odgovorile, da za sedaj ne misli nobena se vtikati v egiptovske reči, naj le angleška sama dela, kar ji je drago. Le iz Francoske ni še odgovora. Angleška je menda vendar-le sprevidela, da se nekaj ondi mora zgoditi, ako neče vsega denarja, kar ga je do sedaj zato potrosila tja vreči. Da je temu tako, vzrok je razpor, ki je v Kahiri med egiptovskim zastopnikom vlade Nubar pašo, kateri se je nedavno odpovedal daljšemu svojemu poslovanju, ktere odpovedi pa Tefrik ni hotel sprejeti, in pa med angleškim zastopnikom Mr. Cliffordom Lloydom nastal. Nubar pravi, da je vedno na to gledal, da bi se pod domačimi višjimi uradniki angleški vpliv

zaznamnjuje sv. Otmarja, bil je prilepljen na papirji in pod njim stojé besede:

Goska pa z mastjo polita
Res po grlu rada smukne,
Če za njo se tud' ga cukne; —
Tu je! — sodček pikolita!

Radovedno primem za listek dalje, češ, bo li še kaki dar ponudil vošilec godovnjaku; in glej! — Zopet nov dar opazim.

„In ta je bil?“ — seže v besedo Miško.

„Ta je bil zopet iz papirja, iz pratike. Molék ali „paternošter“, oni, ki v pratiki kaže praznik sv. rožnega venca, stoji prilepljen in zraven te besede:

Ni pa človek stvarjen le,
Da jedel bi in pil;
Duše svoje iz zemlje,
Nikakor ni dobil.
Dušo dobil je 'z nebes;
Tje! — mora tud' nazaj;
Volja Božja to je res:
Da duša pride v raj!
Steza, ki pelja v raj,
Molitvena je vsa;
Venček ta-le rožni naj
Odbija Vam vse zla.

Vidiš, dragi! Taki je obseg one knjižice; iz nje spoznaš, da se je ta šaljivec lahkim potom rešil o

godovanji njegovega gospoda. Skoraj bi rekel, da bi se pri veselem, dobrem in šaljivem prijatelju smelo tudi poskusiti z enako vezilko ali z enakimi pirhi, pri takem namreč, ki šalo za šalo dobrovoljno sprejeti hoče in tudi zna. — Zdaj, ko sem Ti to novico razložil, naj Ti pa še nekaj pristavim, in sicer nekaj izvirnega.

„Pa ne“, — seže urno Miško govorniku v besedo, — „pa ne, da bi se bil Ti od onega šaljivca kaj naučil?“ „Šembrano!“ — odgovori Janko, — „uganil si; in jaz sem Te menil s svojo bistrumnostjo iznenaditi; zdaj pa... „Nič ne dé“, — tolaži prvi, — „nič ne dé, saj še ne poznam tvojega izdelka; le ven ž njim, le ven iz svojih možgan, da vidim, kaj si skuhal!“

In Janko nadaljuje: „Pri oni vezilki sem jaz nekaj pogršil; ona ima le dvojno stran; ona ponuja nekaj za „papeo“, in nekaj za „pupeo“; marsikteri človek pa zraven teh dveh stvari ljubi tudi „pipeo“ in — po pratiki prišel sem do imenitne tobakarske vezilke“. „No! No! Misel ni slaba. In izpeljava?“ — praša Miško. „Tako-le mislim, odgovarja. Za vezilko ali pa za pirhe se mora človek že z dobrim in imenitnim blagom odlikovati; in navadni tabak ni ravno v sosebni časti. Bolj imenitni in imoviti gospodje puhajo nemški imenovanega „Dreikönig“;

in glej! — jaz si znam pridobiti „Dreikönig-tabak“ v takem zavitku, v kakršnem se v nobeni trafiki ne dobi. Poglej, dragi! tako-le: Jaz bi si po kaki poti kupil vojaški „komis-tabak“; v pratiki bi izrezal podobno, ki v njej pred oči stavi god sv. 3 kraljev; na vojaški „komis“ bi potem pritisnil ono podobico in — ali bi ne bil „Dreikönig“ v resnici?“

„Ha! Ha!“ — odgovori Miško, ter: „In potem, in potem?“ nadaljuje, misleč, da vé Janko še kake enake novice. „In potem“, — odgovarja Janko, — „in potem bi jaz kakemu mojih prijateljev, ki je slastni tobakar tako imenitni tobak za pirhe poslal. In bom tudi poskusil; saj zdaj spomladi človek ljubi kaj od „novine“, naj že bo iz vrta, ali polja ali pa tudi iz šaljivčevih možgan. Zdaj si bom ogledal, da dobim kako staro pratiko. Tje v Blaznikovo tiskarno bom stopil in si ondi kupil kōpo pratik, ki naj bodo od kterege leta koli; upam tudi, da jih dobim kaj ceneje, ko po navadni ceni. — In zdaj, predragi prijatelj! mi blagovoli prizanesti, da sem Ti z mojo „novino“ nekoliko časa ukradel; zdaj se Ti prisrčno priporočam v blagi, daljni spomin ter Ti želim dobrih pirhov, — pa ne samo papirnatih iz pratike, ampak pravih, dobrih, rudečih.“

„Z Bogom!“

po deželi razvijal, če tudi ne vé, kako dolgo da se bode ta vpliv še v Egiptu čutil, kajti Egipčani Angleže smrtno sovražijo in si bodo vse prizadevali, da jim bodo kolikor mogoče mnogo polen pod noge nametali. V dokaz tega so vojaški junaški čini domačinov, ki so stali pod zapovedništvom angleških častnikov. Nubar paša to vse videti je obupal, da bi se v Egiptu kaj poštenega doseči dalo in to tim manj, ker si je tudi s svojimi kolegi v službi navskriž.

Izvirni dopisi.

Iz Kočevskega, 14. aprila. (Poštna zadeva.) Slavnemu c. kr. poštnemu oskrbništvu ali vodstvu se je primerno zdelo, da je izdalo nove kolekovane poštne zavitke (kovert). A moramo reči, da so prav neprimerni. Naj bi bilo vodstvo vendar ozir jemalo na sploh navadno obliko (format pismenega papirja). Da se v tak zavitek pismo spravi je treba papir na vse strani pregibati, kar je sitno pisatelju, pa enako neprijetno tudi prejemniku, ki vse zgubano pismo v roke dobi.

Naj bi si dotični slavni uradi vendar vzeli za izgled inostranske obrazce, kadar vpeljujejo kaj novega! Kako pripravi so zavitki pisem ameriški i. dr.! — Naj bi bili sedanji zavitki saj bolj široki ali pa bolj dolgi, da bi se lahko noter spravil enkrat preganjeni papir male osmerke, gotovo bi jih bili raje kupovali, kakor zavitke posebej in marke posebej, kar ima kolikor toliko sitnosti, a pri taki neprilicni obliki smo vendar le prisiljeni še zanaprej tako delati, kolekovane poštne zavitke pa na stran puščati. Škoda za pošto in za nas!

Od Drave, 22. marca. Katoliška veda se je letos zopet z izvrstnim delom pomnožila. V starodavnem Krakovem začel je izhajati nov mesečni časnik v zvezkih 8 do 10 pol vel. 8° z naslovom: „Przegląd Powszechny“ (vseobči pregled), ki po svoji vsebini v treh dosedaj izišlih zvezkih zasluži pozornost tudi katoliških slovenskih učenjakov in pisateljev. Že „motto“ na čelu lista „Blagostawiony lud, którego Panem Bóg jego“ (blagoslovljeno ljudstvo, katerega Gospod je Bog), naznačuje dovolj očevidno njegov smér, toda motil bi se, kdor bi mislil, da bo tukaj našel zgolj strogo verske razprave, za novodobne učenjake brez vsake vrednosti. V „Čelu i zadaniu Przeglądu Powsz.“ v I. zvezku najdemo dosti točno načrtan program, kjer se med drugim veli . . . „Pred vsem hočemo povznesti in obdelovati temelje društvenih vprašanj, t. j. zagonetke in interese, ki imajo v društvenem življenju posebno polje, a katerih korenine je treba iskati v veri in filozofiji, katerih povzročevalci pa tiče v ekonomiji in politiki. Od konca minulega stoletja, ko se je počel v teoriji in praksi ves društveni stroj predelovati in na nove temelje naslanjati, so te zagonetke večno važne, ker se sreče ljudstva naravnost dotikajo, toraj se je jelo že več učenih mož z njimi ukvarjati; danes pa, ko je prikazen socializma na vidokrogu, so postale one skeleče in prestrašen svet si stavi vprašanje: so li zgolj razvaline novodobnega društvenega cilja dobro upostavljene in na resnico uprte?“

Poleg teh glavnih in temeljnih vprašanj hočemo sprejemati tudi praktična poročila (nasledstva) in interese na domači zemlji od dneva do dneva nastajajoče, kakor poročila o naših šolah, društvih, dobrodelnih zavodih in tem podob. dejstvomateljstev društvenega življenja.

Ker stojé napredovanja znanosti z razvojem društvenega življenja v tesni zvezi, odpiramo dalje naše predale znanstvenim vprašanjem, zlasti dognanim in dejanskim, ktere napredek naukov zaznačujejo — in tukaj nihil humani alicum putamus: se nadjamo, da bogoslovje in zgodovina, filozofija in etnografija, estetika in prirodne znanosti zavzemajo glavno mesto v našem časopisu in to vedno, kakor dandanes govoré, po strogo predmetnem načinu, to je iskaje vestno resnice v odbranih strokah. Hoteč služiti čisti resnici in temeljam, na katerih človeštvo živi, ne zamoremo tega namena z čem drugim boljše doseči, kakor z dobro pojmljivo predmetostjo, kjer resnica resnici služiti zamore . . .

Potem se še obeta umeščavati v listu obširnem literaren oddel o plodovih domačega in tujega sveta podavajoč poročila o raznih v to stroko spadajočih važnejših novejših delah. Vsled tega je v listu obširno zastopana bibliografija.

Najvažnejši pomen pa imajo za nas tam besede: „V naši domovini ne poznamo razlik pokrajin,

vse imajo za nas enaki pomen. — Zunaj domovine pa posebno želimo seznaniti naše čitatelje z toliko-ternimi slovanskimi ljudstvi, s katerimi nas veže rod, jezik, sosedstvo, ter čestokrat zgodovina in političen interes, in o katerih se pri nas v obče tak malo vé in misli, dà, brez dvoma dosti manj, kakor drugi Slovani o nas vejo in mislijo. Pred vsem pak hočemo seznanjati naše čitatelje z življenjem, in osodo katoliške cerkve in katoliškega sveta, s katerim smo po veri „eno“, ter dolžni si to enoistje in solidarnost ohraniti, kakor je premišljeno povedal Tarnowski: „Kdor hoče imeti, obdržati ali najti življenje, ta je mora združiti s tem, kar je neumrljivo in upirati svoje moči na to, kar je nepremagljivo.“ — . . .

Priznati se mora, da je jel „Przegląd“ to svojo nalogo doslej vrlo vzorno reševati. V prvih treh zvezkih najdemo umeščene razprave: „Rozwoj wiary“ od Langerja, „Festyny luterskie w Niemczech“ od Jana Ostoję, „Sojusz monarchiczny przeciwko socyalistycznemu anarchii“, od M. Morawskiego, dalje ravno tega „Wolna wola i opatrność w historii a teorya Buckla“, „Klemens książe, Metternich od 1773 do 1859“ od H. Lisieckiego. Najvažnejši pomen za nas pak ima spis: „Horwaci w Dalmacyi“, kjer pisatelj, W. Zaborski, dobro podprt z zgodovinskimi, tudi jugoslovanskimi in ruskimi viri, črta prvotno zgodovino, kakor: naseljenje, pokristjanjenje in sploh versko-slovanske razmere prvotnih prebivalcev nekdanje Ilirije, o kateri dosti deleža tudi nam Slovincem pripada. Smelo se zamore trditi, da tako temeljite študije o nas Jugoslovanih doslej še v poljskem časopisu ni bilo in če se mi ponudi prilika pozneje kake izpiske tudi „Slovenčevim“ čitateljem podati, bo slednji o resnici rečenega preverjen. Za odnošaje Poljakov k Slovanstvu je to kaj veselo znamenje.

Kot posebna zanimivost v listu so razni, od vseh strani došli dopisi, kakor 3 iz Rima, 2 iz Berolina, 2 iz Poljske, 1 iz Tonkina, 1 iz Šlezije, 1 iz Prage in 1 iz Dunaja. V tem predalu se bodo uvrstili še dopisi iz Pariza in Londona. Kot jasen dokaz bratskih odnošajev k drugim slovanskim plemenom, podaja članek „Pismienictwo bulgarskie“, kjer se ocenjuje dela v novo Bolgarijo premeščenega „bolgarskega književnega društva“, namreč: Periodičesko spisanie I., II., III., IV. in V. knjiga (Srđec 1882—83). Upamo da dojde v kratkem vrsta tudi na druge slovanske plemena.

Če se pri tem vzame v ozir še zali papir, okusen format in kaj dober, razločen tisk, pa se zamore priznati, da cena „Przeglądu“ (10 gld. na leto) ni previsoka, ker bo en sam letnik narastel na 2000 strani. Delo in podjetje bodi toraj vsem Slovincem, poljskega jezika zmožnim, toplo priporočeno. Naročuje se v Krakovem, ulica Kopernika 26, kakor tudi na vseh poštah uradih. Zlasti novemu „Duhovnemu Pastirju“ bi ga kaj toplo nasvetoval sprejemati v zameno. Kamenček k kamenu in naposled bo nastala palača: medsobnega poznanja sorodnih in enokrvnih slovanskih plemen, ktero graditi, bi pač nobeden, le količkaj zmožen, ne opuščal.

P. M.

Domače novice.

(Procesije pri vstajenji) vršile so se v Ljubljani v najlepšem redu in pri najlepšem vremenu. Vse so bile veličastne, če pa smemo verovati, da je vox populi, vox dei, moramo pa priznati, kar ljudje govoré in kar smo sami opazovati priložnost imeli, da je bila najlepša in najbolj ginljiva ona pri novi cerkvi Jezusovega Srca. Ona je bila ob 4. uri zjutraj in se je vršila v francoskem smislu. Pred vstanim Odrašenikom nesle so namreč zapuščene sirote na pregrjenih blazinah vsa orodja, žeblje, prtove, križ, lestvice, trnjevo krono, natrst, kelih, Veroničen prt, z eno besedo, vse kar se je pri križanji Jezusovem rabilo, ali kar je bilo z njim v dotiki, vidilo se je v procesiji. Za Ljubljano v resnici kaj nenavadnega.

(Letošnje ravno kar izdane Šmarnice) je spisal č. g. Simon Gabere, Framski župnik na Štajarskem, z dovoljenjem prečast. knezoškofijstva v Mariboru. Šmarnice omenjajo vselej v uvodu in v razpravi nekoliko iz življenja svetnika dotičnega dneva. Potem sledi nekoliko naukov iz njegovega življenja z družimi izgledi, vselej z izgledom na Marijo, prečisto Devico, kraljico majnika. Toraj upamo, da bodo Šmarnice krščanskem ljudstvu in pobožnosti majnikovi ugajale.

(Proštori v slovenskem gledališču) na Velikonočni ponedeljek zvečer so bili zopet razprodani. Kar je znamenito, je slučaj, da so tudi lože vse skozi napolnjene bile. Škoda, da je naše gledališče za igrokaz kakor je „baron Trenk“, ki se je ta večer predstavljaj, premajhno. Igralo se je v obče izborno dobro, tu pa tam še s preveliko vnemo in premalo ljubeznjivosti. Baron Trenk ravno sam, je kot ljubivec pretiroval in ni zadel onega soglasja, ki v enakih slučajih tako blagodejno, da rekli bi, čarodejno vpliva na človeško srce. Marko Vojvodič nam je vrlo dopadel in ni bilo kar nič poznati, da je pod sivimi lasmi muhasta glava g. P—a, ki sicer le k smehu vabi. Jelica njegova hčerka obnašala se je vrlo pošteno in videti ji je bilo, da je svojo nalogo umela. Stanko zagazil je ta večer v iste napake, ktere smo že pri baronu Trenku omenili. Mojster večera, kar se igre tiče je bil v resnici Kostreš, harambaša hajdukov. Vsak korak dovršen, pogled divji, kakor se takemu poklicu spodobi, obraz pa zagorel, da se mu je že na sto korakov daleč poznalo, da so slavonski gozdi njegova domačija. Ciganka je bila svoji nalogi kos. Hrvaške devojke so nam s svojimi kolovrati jako dopadle, žal da nam je krasni prizor takoj zginil, ko smo jih videli za kolovrate sesti, kajti niti ena tega selskega stroja, s katerim si same za obleko pripravljajo platno, ni poznala, in ako hoče igra popolna biti, tudi malenkosti, postavim, kako da mora kolovrat stati, kako ga je treba vrteti, kako da slovenska ženska kleči, ne na eni, temveč vedno in povsod na obeh kolenih, — ne sme manjkati. Godba in petje je bilo lepo in prijetno, narodne obleke hrvaškega gledališča pa prekrasne. Osobito baron Trenk se je trikrat preoblekel in vselej lepše in bogateje, kakor je bil popred.

(Dohodka v gledališču) na Veliki ponedeljek je 239 goldinarjev.

(Vojaško.) Četrti batalijon domačega pešpolka baron Kuhn št. 17 odpotoval bo, kakor iz gotovega vira pozvemo 26. maja v Livno. Vsled nove organizacije so namreč četrti batalijoni pri polkih tako samostalno vredjeni, da se brez velikih težav lahko pošljejo, kamor jih je treba. Lahko bi ga imenovali „leteči batalijon“. Marsikteri častnik in podčastnik našel bo v Livni stare znance, kajti ondi je naš polk za časa okupacije bival za posadko.

(Vesela družba) ob Savi pri Črnuškem mostu, ki se je v nedeljo popoldne iz jako odličnih narodnjakov ondi zbrala, in so se vseskozi pošteno veselili z g. A. G. zavednim narodnjakom, sedaj na Hrvaškem živečim, Gospod A. G. prišel je s svojim bratom č. g. J. G. na Savo, kjer je tajno daroval stoloravnatelj znatno svoto za „Narodni dom“, na kar se je javno nabirati jelo. Nabralo se je 8 gold. 20 kr. Hvala! Gostilnica pri mostu tako lepega popoldne ni še kmalo doživela, kjer bi bili razni gostje v tako lepi složnosti in nekaljenem veselji med saboj krasne domače in hrvaške pesmi pevajoči se radovali.

(Tenor mu je počil.) V veseli družbi v nedeljo popoldne nahajal se je tudi slovensk narodnjak, ki ima s klavirji posel. Nekdo ga povabi naj zapoje, pozvani gospod pa pravi, da ne more, da se je prehladil in je nekaj hripav. Na to se oglasi stoloravnatelj in pravi, da je gospod M. klavir vglaseval in mu je pri tem poslu tenor počil. Če bi mu ga bil pa on vsaj še v soboto dopoldne prinesel, bi se mu bilo dalo še pomagati, kajti zacnil bi ga bil, in še bi bil pel. — Glejte si no, kaj ljudje vse znajo!

(Ustrelil se je) v nedeljo popoldne bivši vojak tukajšnega topničarskega polka, ki je že kadetni zavod dovršil. Ranjki je lansko leto na Dunajski cesti padel s konjem vred tako nesrečno, da se mu je glava pretresla in je vsled tega blesti jel. Od takrat bil je vedno silno čmeren in se je najraje z samokresi in revolverji igral. V nedeljo popoldne po kosilu odpre omaro, vzame zopet iz nje revolver, se poda z njim na polje, ga ondi v pričo ljudi nabše, dvakrat proti nebu pogleda, ga nastavi na sence, sproži in pade. Takoj je mrtev obležal. Storil je žalostni čin v blaznosti.

(Ljubljanski postopači) poskušali so sinoči v Gradišču v Šikeovo kuhinjo vlomiti med 9. in 10. uro. Zapazili so jih, ter so jim dali dostojen spominek — za pirhe, ktere so si hoteli menda sami poiskati.

Razne reči.

— Umrli je 11. t. m. v Gorici č. g. Salvator Gogala, klerik frančiškanskega reda v 21. letu svoje starosti. R. I. P.!

— Umrli je g. Gregor Milhar, imenovan e. kr. sodnijski pristav za Vrhniko. Bil je odločen narodnjak, naj v miru počiva.

— Vabilo na koncert, katerega priredi pevski zbor „Delavskega podpornega društva“ v Trstu, na belo nedeljo, dne 24. aprila 1884 z zgornji dvorani gostilne „Pri zelenem hribu“ (Monte verde). Denarnica se odpre ob 6. uri, začetek ob polsedmih zvečer. Vstopnina za gospode 30 kr., za gospo in gospodične 20 kr., a sedeži 10 kr. Čisti dohodek namenjen je zalogu za pevski zbor.

— Nesreča. Od Vojnika se nam 14. aprila piše: Včeraj na velikonočno nedeljo popoldne ob času pridige v farni cerkvi je tik podružnice više trga začelo goreti vsled neprevidnosti pri streljanju. Strelci namreč imajo še navado, da v samokrese nabijajo tudi papir in en takšen osmojen košček je veter odnesel na slamnato streho, vsled česar je bilo vpepeljeno: dve hiši, dva gospodarstvena poslopja in en kozolec. Zgorela je tudi ena krava. Pri farni cerkvi se vsled gibanja ljudstva ni zgodila nobena nesreča.

— IV. hrvaški vinski sejem obdržaval se bode letos 24., 25. in 26. aprila v zgradi hrv. slav. gospodarskega društva v Zagrebu. Katalogi (popis) na prodaj izloženih vin dobivali se bodo in franco pošiljali od upravljalnega odbora hrv. slav. gospod. društva v Zagrebu.

— Je-li samo naključje? Neka možka oseba, ki se, kakor nam poročajo, za cerkev malo zmeni, je sosedico spremljala v krčmo blizu Zaloga pri Žalci. Potoma se na veliki okrajni cesti voz prevrne, a ženska se je poškodovala po licu. Bilo je to na velikonočno nedeljo popoldne.

— V Sarajevu so nekako pred štirinajstimi dnevi okradli nekega urarja do čistega. „Politik“ donša telegram, da so enega in sicer pglavitnega tatu v osebi nekega Drozda v Lvovu na Galiskem prijeli. Dobili so pri njem še mnogo ur in druge zlatnine. Poslali bodo vse skupaj v Sarajevo.

— Statistika duhovenstva na Bavarskem. Posvetnih duhovnikov je tam 5988 v 211 vikarijatih; farā je 2925. Na posamezne škofije se to tako razdeli: Monakovska šteje 385 farā s 374 župniki in 1154 duhovniki; Avgbsburška 892 f., 811 župnikov, 1272 duh.; Pasovska 165 f., 152 ž., 525 d.; Regensburška 434 f. in toliko župnikov, 1175 d.; Bamberška 192 f., 369 d.; Würzburgska 433 f., 805 d.; Eichstättška 204 f., 394 d.; Spajerska 220 f., 292 d. — Redovnih duhovnikov je 429 in 734 bratov in sicer: avguštincev 21 in 25 br., benediktinov 135 in 129 br., karmelitov 33 in 31 br., kapucinov 111 in 188 br., frančiškanov 123 in 285 br., milosrdnikov 6 in 76 br.; poleg teh je v Regensburgu 23 eremitov. V ženskih samostanih živi 678 milosrdnic, 97 nun iz reda sv. Benedikta, 39 sv. Brigite, 1452 Angleških nun, 1276 iz reda sv. Frančiška, 121 nun Dobrega Pastirja, 275 salezijank, 947 revnih šolskih sester, 439 najsv. Rešenika, 53 servitink, 126 uršulink, 328 dominikank, 42 elizabetink, 189 cistercijank, 74 klarisarij, 21 karmelitaric in 34 sester ubozega Jezuska. Skupaj 6131.

— Kakor poroča „Patrie“ je prišel policiji v roke bakrorez, ki predstavlja Pariškega grofa (orleanskega pretendenta) v generalni obleki in ima podpis Ludovik Filip II.

— V Parizu dne 26. marca imeli so ustanovniki in vodje svobodnih cerkvenih šol svoj letni shod, katerega se je vdeležilo nad 1000 oseb, med njimi mnogo duhovnikov in senatorjev. Tacih šol so zidali katoličanje 193, ktere obiskuje 68.000 učencev. To število bi se še podvojilo, ko bi bilo mogoče v kratki dobi od 1879 leta zidati še več šol. L. 1883 so nabrali 4.100.000 frankov za vzdrževanje obstoječih in zidanje novih šol. Ta velika svota, veliko število šol in nepričakovano mnogobrojen obisk kaže o gorečnosti Pariških katoličanov, ki morajo še brezverske državne šole vzdržavati, ki delujejo le na to, da se ljudem iztrga zadnja iskra verskega prepričanja. Res obudovanja in posnemanja vredna njihova odločnost in požrtvovalnost!

— Čujte, kaj šnops zna! Neki šnopsar pride včasih že pozno v noč domū. Samec je, in lepo tiho se zapre v svoji sobi, da bi šel k počitku. Ali gre? Vselej ne, Kadar namreč „ta grenkemu“ prideva še malo ruma, takrat se vidi v njegovi sobi pravi dirndaj. Hlače si sleče, in — Bog vé, kaj misli imeti v svojih rokah, — začne tē svoje ošnosljane hlače neusmiljeno pretepati in s tolikim veseljem udriha po njih, ko cepec po zlati pšenici. Tudi njegov jezik je v takem primerljivi precej gibčen in glasen, tako, da memogredečega opozori na svojo malenkost; revež je bil namreč pozabil svoje okno z zagrinjalom prepreči in tako svoje muhe opazovalcu zastoni prodaja. In kaj govori? Ne vem ravno; ali skoraj bi hotel misliti, da vraga pretepa, ki mu je šinil tako gorko v glavo, in žnjim „kozje molitvice“, — kakor pregovor pravi, — moli. In drugi dan? Oh! uboge hlače! Eno luknjo imajo več in srboriti šnopsar toži potem o slabem blagu sedanjega časa, češ, da kar naenkrat, — veliko prezgodaj svoje hlače presedi, in — prekleplje.

— Pravi umotvor zasledil sem bil še v dijaških letih, nam piše nek prijatelj. Kot mlad dijak se sem namreč z veseljem o počitnicah stopil malo po svetu in enkrat stopim v one kraje, kjer nemški govore. Jaz sem „tolkel“ nemški, toda veliko umevniše, ko so v onih krajih ljudje nemščino „lomili“ po svojem čudovitem narečju in lokalizmu. Pa! to sem vedil, da smo v šoli drugače se učili — mislim si — je že dobro, da se razumemo in zadovoljen hodim dalje svojo pot. Oko mi ogleduje vse znamenitosti in vse malenkosti; po poti ogledujem si tudi znamenja ob cesti stoječa in prebiram njihova napisa, ki navadno bralcu pripoveduje vzrok, da ono znamenje tukaj stoji. Znano nam je, da navadno so nesreče, ki ljudi privabijo, da na kraji, kjer se je kateri njihovih ponesrečil, v vedni ali vsaj pogostni spomin na pokojnega postavljajo taka znamenja. Med mnogimi znamenji, kolikor sem jih videl in med mnogimi napisi, kolikor sem jih jaz prebral, mi je se-sebno eden dopadel; in naj ga zapišem bralcem v daljni spomin. Tako-le se glasi:

Hier liegen begraben,
Vom Blitze erschlagen:
Vater, Ochs, Esel und Kuh!
Gott gib Ihnen die ewige Ruh!

Telegrami.

Dunaj, 14. aprila. Cesarjevič Rudolf in Štefanijski nastopila sta svojo pot na Jutrovo ob 1/2 11. uri zvečer.

Rim, 14. aprila. Sv. oče bodo izdali encikliko proti prostozidarstvu (freimavrerjem.)

Kahira, 14. aprila. Pravijo, da bi se bil Mahdi polastil Chartuma in petega katarakta.

Umrli so:

11. aprila. Marija Boltavzer, brivčeva hči, 7 let, stari trg št. 28, davica.

V bolnišnici:

9. aprila. Franc Robas, gostač, 20 let, Brigtova bolezen na vranci.

10. aprila. Ferdinand Tomšič, delavčev sin, 2 leti, davica.

— Marija Rajner, delavčeva žena, 51 let, jetika.

11. aprila. Jurij Deklin, gostač, 76 let, Marasmus senilis.

Tuji.

14. aprila.

Pri **Malči**: Samuel Löwy, kupec, z Dunaja. — Rudolf Hiefer, e. k. polkovnik, iz Brna. — Janez Heyn, bukvar, s soprogo, iz Celovca. — Marija Röschmar, zasebnica, iz Celovca. — Anton Kokoschinegg, komi, iz Celovca.

Pri **Stonu**: Henrik Gelles, kupec, z Dunaja. — Cajetan Fürböck, e. k. nadporočnik, iz Grada. — F. Interberger, kupč. potovalec, iz Belaka.

Pri **Južnem kolodvoru**: Ernst Ebner, kupč. potovalec, z Dunaja. — Karl Konijedy, kupec, s hčerjo, iz Pešta. — Franc dr. Salm, iz Olomuca. — V. Sepogo, zasebnik, iz Reke. — Fr. Povše, grajščak, s soprogo iz Gorice.

Žitna cena.

Pšenica banaška 1 hlkt. 9 gl. 20 kr., — domača 8 gl. 20 kr. — Rž 5 gl. 75 kr. — Ječmen 4 gl. 70 kr. — Ajda 5 gl. 90 kr. — Proso 5 gl. 60 kr. — Turšica 5 gl. 75 kr. — Oves 2 gl. 95 kr.

Dunajska borza.

12. aprila.

Papirna renta po 100 gl.	79 gl. 80	kr
Sreberna „	80	„
4% avstr. zlata renta, davka prosta	101	„
Papirna renta, davka prosta	95	40
Ogerska zlata renta 6%	122	10
„ 4%	91	75
„ papirna renta 5%	88	65
Kreditne akcije	160 gl. 321	60
Akije anglo-avstr. banke	200 gl. 121	40
„ avstr.-ogerske banke	848	—
„ Länderbanke	113	25
„ avst.-oger. Lloyd v Trstu	568	—
„ državne železnice	317	75
„ Tramway-društva velj. 170 gl.	214	50
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 123	75
4% „ „ 1860	500	136
Državne srečke iz l. 1864	100	170
„ „ 1864	50	170
Kreditne srečke	100	175
Ljubljanske srečke	20	23
Rudolfove srečke	10	19
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	108	30
Ferdinandove sev.	106	50
5% štajerske zemljišč. odvez. obligac.	104	50
London	121	35
Srebro	—	—
Ces. cekini	5	70
Francoski napoleond.	9	61 1/2
Nemške marke	59	25

Tržaško tržno poročilo.

Kava: Santos po 52 gl., Rio 51, St. Domingo 60, Portorico 92, biserna 96, Cejlon 80—115, Java 64, Mokka 106—112.
Sladkor po 24—31.50 gl.
Dišave: poper 84.50 gl., žbice 60—63.
Južno sadje: dateljni 30, fige iz Kalamate 13, iz Smirne 20, rozine 12, pomorance 1.50, limone 1.50 za vsak zaboj, rožiči 4.50, mandeljni 78.

Olje: laško 70—88 gl., albansko 42, dalmatinsko 44, angleško 34.50, petrolej 9.25.

Kože: juhtovina 260, podplatje 125—160, teletnina 357—616, jagnječi kožuhi sto komadov 60 zajeje sto komadov 25 gl.

Volna: bosanska 105 gl., albanska 118, isterška 110.

Bombaž: ameriški 68, indijski 44.

Ježice po 11—24 gl.

Mast: maslo 98—104, angleška 62, ogerska 65, špeh 60.

Žito: pšenica ruska 10.40—11.—, laška 10.50, koruza 7.25, rž 7.50, oves 7, fižol 11—15, grah 10—15, riž laški 15.50, indijski 11.50 goldinarjev za vsakih 100 kilogramov.

Najtoplejše zahvalo

vsem č. gg. bogoslovcem, oo. frančiškanom in kapucinom, usmiljenim bratom, šolskim sestram, drugi odlični gospodi in spremljevalcem sploh za obilno vdeležbo pri sprevodu umrljivih ostankov našega sina, oziroma brata, častitega gospoda

Salvatorja Gogale,

Klerika franč. reda v Gorici,

k poslednjemu počitku, izreka

žalujoča rodbina.

Razglas.

Na farno cerkev sv. Trojice nad Cirknico se bo napravila deloma nova streha, za katero so zidarska, tesarska in kleparska dela preračunjena na 1534 gl. 10 kr. a. v.

V izpeljavo tega dela se bo vršila zmanjševalna dražba dne 1. majnika 1884 pri fari sv. Trojice nad Cirknico, kjer se bo tudi vse drugo to delo za devajoče lahko natanko zvedelo.

Pri sv. Trojici nad Cirknico dne 13. aprila 1884.

(1)

Stavbeni odbor.

ŠMARNICE

za tekoče leto

se dobivajo v

(1)

„Katoliški Bukvarni“

po sledeči ceni:

V pol usnji z barveno obrezo — gl. 90 kr.

vse v usnji z barveno obrezo . . . —

vse v usnji z zlato obrezo . . . 20 „

Po pošti 10 kr. več. Kdor vzame 12 skupaj dobi jedne za nameček.

Najcenejše se knjige pošiljajo po pošti s križnim zavitkom, denarji pa po nakaznicah. S poštnim povzajem stane mnogo več, pa nepotrebnih stroškov.

100 pól izvrstnega

(2)

svilotnega semena,

na Gorenjskem pridelanega,

pôla po 40 kr. in še ceneje se dobi pri J. Ovseniku v Tomaju (P. Sežana). Vse pôle tehtajo 2 kilogr.

Imamo jo!!

Po vstrajnih študijah posrečilo se je dr. pl. Bendenu izumiti

— pomado za lase, —

o kateri se lahko z dobro vestjo reče, da je na svojem mestu. V čisto kratkem času po tej pomadi priraste gosta in krepka brada, kakor tudi lasje; zabranjuje pa tudi izpadanje las. Izumnik je porok za brezpopojen vspeh.

(27)

Steklenica velja 2 gl. a. v.

Edina prava se dobi pri izumniku dr. pl. Beden-u v Pragi, Salmove ulice šte. 7, kamor je treba denar predposlati.

Tisk „Katoliške tiskarne“ v Ljubljani.